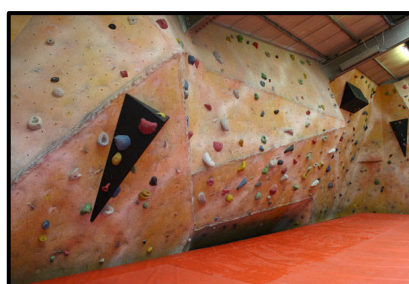

10 idrætsanlæg der rykker!

nye tider – nye idrætsanlæg

KØBENHAVNS KOMMUNE

**Kultur- og Fritidsforvaltningen
Fritid & Idræt**

**December
2008**

10 idrætsanlæg der rykker!

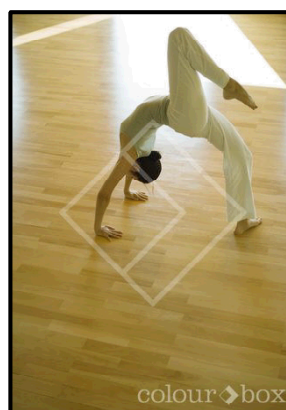
nye tider – nye idrætsanlæg

København præges i dag af en stor tilvækst af borgere¹, udvikling af nye byområder samt øget idrætsdeltagelse og ændrede idrætsmønstre blandt byens borgere. Udviklingen skaber et øget pres på de københavnske idrætsfaciliteter. Det er derfor nødvendigt med nytænkning af kommunens idrætsanlæg, hvis byen skal være på forkant med udviklingen.

Nedenfor er beskrevet 10 idrætsanlæg, der opfanger nogle af de nye tendenser og behov. Anlæggene er nyskabende, bredt favnende og kan tilføre idrætsområdet et løft til stor gavn for københavnere. Samtidig er udbygningen af idrætsmulighederne et vigtigt skridt i retning af at gøre København til en idrætsmetropol i Norden.

10 idrætsanlæg der rykker!

- Kano/kajakanlæg
- Dansehuset
- Kampsportens Hus
- Sundhedens Hus
- Udvikling af Club Danmark Hallen
- Friluftsmekka
- Hal Q
- Beach House
- Vinterhavnebad
- Klatrehal

Der er ikke prioriteret mellem de enkelte anlæg

Baggrund

Den igangværende genopretning af de københavnske idrætsanlæg hæver kvaliteten af anlæggene markant. Dette til trods vil der fortsat være behov for forbedringer på facilitetsområdet. Mængden af idrætsfaciliteter modsvarer ikke københavnernes store idrætsdeltagelse. Det kommer blandt andet til udtryk i gennemsnitligt 120-150 afslag i hver ansøgningsrunde, når foreningerne søger træningstider på kommunens indendørs idrætsanlæg. Brugerpresset på faciliteterne vil stige i takt med byudviklingen, tilvæksten af københavnske borgere, og deres stigende interesse for at dyrke idræt. Der er med andre ord behov for nye idrætsanlæg.

Brugerpresset er størst på de traditionelle idrætshaller. Derfor er der i Borgerrepræsentationen et medlemsforslag om, at der fremover ved byggeri af nye skoler skal etableres en 2.000 m² idrætshal til afløsning for de traditionelle mindre gymnastiksale på typisk 800 m² (BR 20/08). Hvis der træffes beslutning herom, vil det lette presset på indendørs haller. Fokus er i dette forslag derfor i stedet rettet mod andre idrætsfaciliteter, som også kan skabe et løft på idrætsområdet.

Flere af de forslåede anlæg har afsæt i ønsket om at samle idrætsgrene på specialanlæg. Københavns

¹ I henhold til den seneste befolkningsprognose fra Økonomiforvaltningen er der i de forgangne 15 år kommet 35.000 nye borgere til København, og i perioden frem til år 2025 vil der komme ca. 50.000 flere borgere. Dermed vil indbyggertallet stige til ca. 560.000.

samlede areal på ca. 9 x 9 km gør det muligt at samle borgere fra hele kommunen til enkelte gode faciliteter. Specialanlæggene kan derfor forbedre facilitetsdækningen for mange udøvere indenfor udvalgte idrætsgrene og brugergrupper. Samlingen af forskellige varianter af en idrætsgren, som eksempelvis forskellige former for kampsport, dans og klatring kan tilmed skabe en større sammenhængskraft blandt de mange idrætsforeningers forskellige brugergrupper.

Forslagene indeholder både indendørs og udendørs faciliteter, store som små anlæg, anlæg rettet mod særlige idrætsgrene og brugergrupper samt udvikling af byens åbne rum.

Forslagene spænder vidt, men fokus er lagt på breddeidrætten i København. Specialanlæggene retter sig kun sekundært mod børns idrætsdeltagelse, da børn i særlig høj grad benytter idrætshaller, gymnastiksale og fodboldbaner til at dyrke traditionelle idrætsgrene som badminton, håndbold, fodbold m.m. Anlæggene med karakter af ”kraftcentre”, der samler idrætsgrene fra hele byen, henvender sig især til voksne, som er mere geografisk mobile end børn. Dette til trods kommer anlæggene også børn og unge til gode, herunder særligt børn med gode transportmuligheder og børn fra lokalområdet. Dernæst kan samlingen af voksenidræt i nye specialanlæg medføre, at der frigives mere tid på andre anlæg til gavn for børnene i disse anlægs lokalområder.

Forslagene til nyanlæg tager udgangspunkt i københavnernes nuværende idrætsmønster og de udviklingstendenser, som man kan se allerede nu. Baggrunden er blandt andet statistik over foreningsudviklingen, oversigter over afslag på ansøgning om tid i faciliteterne, ventelister og mulighederne for at udvide.

Forslagene er udarbejdet i overensstemmelse med igangværende reoveringer og udviklingsplaner for idrætsanlæggene. Sigtet er blandt andet, at operationalisere Kommuneplanstrategien 2007, samt skabe et indspark til arbejdet med de igangværende ”10 i én” -bydelsplaner. Ligeledes kan forslagene spille op mod igangværende og fremtidig bydelsudvikling eksemplificeret ved kvarterløft, helhedsplaner og udvikling af nye byområder, hvor idrætsanlæg skal indtænkes med samme selvfølgelighed som fx skoler og daginstitutioner.

Der er foretaget en grov estimering af anlæggenes anlægspriser ved hjælp af erfaringstal fra lignende projekter og udregninger på baggrund af generelle betragtninger om prisen for idrætsbyggerier i Københavns Kommune. De påførte anlægspriser er alle ekskl. grundpriser.

Der er ikke beregnet driftsudgifter til de enkelte anlæg. Et groft skøn er, at den årlige driftsudgift er ca. 10 % af anlægssummen. På de anlæg, der udelukkende henvender sig til voksne, kan driftsmidlerne delvist finansieres af brugerbetaling.

10 idrætsanlæg der rykker!

Kano/kajak anlæg

Hvad?

Der etableres 3 knudepunkter som samlingssteder for kano/kajakroere. I knudepunkterne skal der være omklædningsrum, café, materialeudlejning, samt opbevaringscontainere til både organiserede og selvorganiserede brugeres kajaker/kanoer og andet materiel. I et af knudepunkterne skal anlægget også fungere som udgangspunkt for andre vandsportsaktiviteter som fx dykning, surfing, vandski, vandpolo, kajakpolo m.m. I dette såkaldte Powerhouse skal der blandt andet etableres mere opbevaringsplads og en flydende tribune til opvisningskampe i vandpolo og kajakpolo.

Hvorfor?

Der er et uudnyttet potentiale i anvendelsen af de københavnske kanaler. Sporten kan udøves på store frie arealer, og pladsmangel er derfor ikke en begrænsning. Begrænsningen ligger derimod i klubhusfaciliteter og adgangen til vandet.

Denne udnyttelse af Københavns ”blå rum” er i overensstemmelse med Kommuneplanen 2005, Idrætspolitisk Redegørelse 2006 og senest kommunens redegørelse fra 2008; ”Idrættens Blå Plan”. Udbygningen af idrætsfaciliteter i Københavns Havn er et vigtigt tiltag i kommunes intention om at gøre havnen og vandet til en del af byen. Idrætsanlæggene skal skabe en naturlig overgang fra de kommende boligbyggerier til vandet.² Københavns Havn er ikke længere en industrihavn, og der er derfor potentiale for at skabe et godt havnemiljø med marinaer, der indbyder til aktivitet på land og i vand.

I 2008 er der 10 københavnske kano- og kajakklubber i København, registreret i Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF) under DIF. Der er samlet set omkring 2.000 borgere, der dyrker organiseret kajak- og rosport i Københavns Kommune.³ Dertil kommer, at flere friluftslivsforeninger også tilbyder kajak- og rosport. Foruden de organiserede udøvere er der mange borgere, der ror uden at være medlem af en forening.

Interessen for sporten er stigende. Den københavnske rosport har haft konstant medlemstilgang siden år 2000, og i flere københavnske kajakklubber er der i dag stop af tilgang for nye medlemmer samt ventelister. Ventelisterne skyldes blandt andet, at de mange små foreninger ikke har lokaleplads til flere medlemmer. Kultur- og Fritidsforvaltningen har også modtaget henvendelser fra kano- og kajakklubber, som har problemer med at finde et sted at være.

Forslaget om at etablere knudepunkter op langs havnen tilgodeser både de organiserede og selvorganiserede brugere. Adgangen til havnen lettes og ønsket om mere opbevaringsplads

² Der ligger 2.700 boliger og 10.000 arbejdspladser ved havnen, og der er planlagt knap 13.000 nye boliger og næsten 19.000 nye arbejdspladser i Sydhavnen, Nordhavnen og ved Artillerivej Syd.

³ Medlemstal og oplysninger hentet fra internetsider om Københavns Kommune og idrætsforbundene DIF og DGI

efterkommes. Da knudepunkterne åbner op for alle brugere kræver strategien, at der er åbenhed mellem de forskellige brugergrupper.

Ved at samle flere vandsportsforeninger i et Powerhouse skabes der mulighed for samarbejde på tværs af foreninger. Samtidig vil udnyttelsen af faciliteten alt andet lige være høj, da den kan benyttes af mange forskellige brugergrupper.

Hvor?

Knudepunkterne kan eksempelvis anlægges i Slusehavnen, Sydhavnen og Nordhavnen. Hermed opnås en stor geografisk spredning i den københavnske havn. Da grundene i Københavns Havn er dyre, kan knudepunkterne evt. placeres i vandet.⁴

Powerhouse kan placeres i Sydhavnen eller Inderhavnen ved Holmen, som ligger centralt i de københavnske kanaler. Byudviklingen i den centrale del af Københavns kanal er i fuld gang, og facilitetsforbedring i dette område kan derfor være et vigtigt tiltag til at skabe et øget fritidsliv til gavn for både nærområdets beboere og andre vandsportsinteresserede borgere i København.

Pris?

De 2 små knudepunkter skønnes tilsammen at koste 20 mio. kr.⁵

Powerhouse skønnes at koste 30 mio. kr.⁶

I alt skønnes projektet at koste 50 mio. kr.

---

⁴ Inspiration om ”flydende klubbuse” på www.dif.dk

⁵ Erfaringstal fra ”Rækkefølgeplanen 2005”: Amager Ro- og Kajakklub

⁶ Erfaringstal fra ”Idrættens Blå Plan”

Dansehuset

Hvad?

Et samlingssted for mange forskellige dansearter. Der skal etableres 4 danselokaler på 150-200 m² med musikanlæg, spejle og evt. barrier m.m. Lokalerne skal indrettes forskelligt, så de udtryksmæssigt henvender sig til forskellige stilarter indenfor dans. Ét lokale skal eksempelvis være lyst med rene linier, mens et andet kan være udsmykket med graffiti på væggene for at skabe en rå atmosfære til breakdance, hiphop m.m. I faciliteten skal der også etableres omklædningsrum og et fælles opholdsrum, hvor udøverne kan mødes på tværs af danseholdene.

Hvorfor?

I København er der få kommunale lokaler indrettet til dans. Der findes derimod en række danselokaler i selvejende institutioner som f.eks. Dansens Hus på Nørrebro⁷. Disse lokaler er dog fuldt bookedet det meste af året. Desuden er lokalerne dyre at benytte, hvorfor det hovedsageligt er private danseskoler, der lejer dem. De fleste idrætsforeninger benytter gamle gymnastiksale på kommunens skoler. Med etableringen af kommunale danseegnede lokaler forbedres forholdene for de mange dansere, og mulighederne for at fastholde tilslutningen til sporten forbedres.

I Københavns Kommune er der registreret 71 danseforeninger med mange forskellige dansearter. Interessen er særlig stor blandt piger. Dans er f.eks. den mest populære idrætsaktivitet blandt Københavns 5. klasses piger og den næst mest populære aktivitet blandt 9. klasses piger.⁸ Blandt voksne københavnere er der ca. 11 %, der går til dans. Det er dobbelt så mange som på landsplan.⁹ Interessen er især stor blandt københavnere med anden etnisk oprindelse end dansk.¹⁰

Dans er en samlende aktivitet, hvor alle uanset kulturel baggrund og sprog kan være med. Aktiviteten har en egenverdi med både et socialt og kulturelt integrerende potentiale. I dansen stimuleres også sanselighed og motorik på en livsbekræftende måde.

Dans kan som udgangspunkt udøves i alle slags åbne og lukkede rum, men omgivelserne har betydning for danseoplevelsen og det omgivende sociale liv. Lokaler der er indrettet til dans, kan skabe en autentisk stemning, som forbedrer den sanselige danseoplevelse.

Hvor?

Dansehuset kan f.eks. placeres i enten Nordvest eller Brønshøj/Husum, hvor der er en høj andel af nydanskere og få danselokaler. Samtidig er dans i høj grad forankret i disse bydele, hvor der er registreret henholdsvis 8 og 9 danseforeninger.¹¹ En dansefacilitet vil derfor være til gavn for mange lokalbeboere.

I Budget 2009 er der afsat midler til at omdanne det tidligere kapel på Bispebjerg kirkegård til en

---

⁷ "Dansens Hus" er en selvejende institution under kulturministeriet. De støttes årligt af staten med 70.000 kr. Huset består af 6 dansestudier til moderne dans. Lokaler benyttes af professionelle dansere om dagen, og om aftenen lejes lokalerne ud til andre danseaktiviteter. Lokalerne koster omkring 200kr/½time.

⁸ Rapporten: "Børns Idrætsdeltagelse i Københavns Kommune i 2007": s. 6

⁹ Rapporten: "Voksne københavnernes kultur- og fritidsvaner 2006": s. 84

¹⁰ Rapporten: "Voksne københavnernes kultur- og fritidsvaner 2006": s. 89

¹¹ Der skal tages forbehold for en vis usikkerhed omkring foreningsregistreringen. Nogle foreninger oplyser ikke tilhørssted, nogle tilhører flere bydele, nogle påstår at de tilhører flere bydele, og til sidst er nogle foreninger flyttet siden registreringen. Dertil kommer, at danseforeninger, som ikke søger om folkeoplysningsmidler eller benytter offentlige lokaler, ikke indgår i registreringen.

dansefacilitet, der understøtter projektet ”Dans i Nordvest”. Dette projekt vil med fordel kunne sammentænkes med Dansehuset.

Pris?

Anlægsudgifterne til byggeriet på ca. 1.600 m² skønnes at koste 48 mio. kr.

Hertil kommer en merudgift til indretning af lokaler på ca. 2 mio. kr.¹²

I alt skønnes Dansehuset at koste i størrelsesordenen 50 mio. kr.

---

¹² Erfaringstal fra ”House of Dance” i Aalborg

Kampsportens Hus

Hvad?

Kampsportens hus skal indeholde 4 kampsportssale á ca. 200 m². Der stiles efter at samle mange forskellige kampsportsgrene. Der skal ligeledes være omklædningsfaciliteter og et opholdsrum med mulighed for samvær på tværs af kampsportsvarianterne.

Hvorfor?

Der er på nuværende tidspunkt kun få egentlige kampsportslokaler i København. De fleste kampsportsklubber træner derfor i små lokaler, som de enten lejer sig ind i eller har købt. Stigende ejendomspriser i København gør det dog fremover svært for mange klubber at fortsætte i disse lokaler. Der er derfor behov for flere kommunale lokaler, som kampsportsklubberne kan anvende med støtte via Folkeoplysningsloven.

I Københavns Kommune er der registreret 33 kampsportsforeninger, og interessen for kampsport har været stigende blandt københavnske 5. og 9. klasses drenge fra 2003-2007¹³. Interessen er særlig stor blandt københavnere med anden etnisk baggrund.¹⁴ Kampsporten har derfor et iboende integrationspotentiale, som imidlertid bør understøttes af både bedre faciliteter og et sideløbende arbejde på at rekruttere flere nydanske unge til foreningslivet.¹⁵

Den store interesse for sporten, sportens iboende integrationspotentiale og de mangelfulde lokaleforhold er alle gode begrundelser for at bygge et nyt kampsportsanlæg.

Hvor?

Kampsportens hus kan eksempelvis placeres på Nørrebro, Brønshøj/Husum eller i Bispebjerg. I disse bydele findes den største andel af unge med anden etnisk baggrund. Faciliteten kan dog også placeres i Sundby Nord, hvor der er en overrepræsentation af kampsportsforeninger.¹⁶

Pris?

Anlægsprisen for et 1.600 m² kampsportshus skønnes at være 50 mio. kr.

¹³ Rapporten: "Børns Idrætsdeltagelse i Københavns Kommune i 2007": s. 6

¹⁴ Rapporten: "Voksne københavneres kultur- og fritidsvaner 2006": s. 89

¹⁵ Der er færre unge med forældre af anden etnisk baggrund, der dyrker foreningsidræt i forhold til unge af dansk oprindelse. (Rapporten: "Børns Idrætsdeltagelse i Københavns Kommune i 2007": s. 9)

¹⁶ Der er registreret 13 kampsportsforeninger i Sundby Nord. Der skal tages forbehold for en vis usikkerhed omkring foreningsregistreringen. Nogle foreninger oplyser ikke tilhørssted, nogle tilhører flere bydele, nogle påstår at de tilhører flere bydele og til sidst er nogle foreninger flyttet siden registreringen. Dertil kommer, at kampsportsforeninger, som ikke søger om folkeoplysningsmidler eller benytter offentlige lokaler, ikke indgår i registreringen.

Sundhedens Hus

Hvad?

Sundhedens Hus tager udgangspunkt i en helhedstanke om at samle mange forskellige sundhedsfremmende aktiviteter. Huset skal indeholde en svømmefacilitet, facilitet til genoptræning, facilitet til bløde bevægelsesformer (f.eks. gymnastik og yoga) samt indeholde stemningsfulde rum til både diverse fysiske behandlingsformer og til socialt samvær for den frivillige idræt. I huset skal der også være sundhedsrådgivning, som kan informere om sundhedsfremme- og forebyggelsestilbud, samt indrettes lokaler til fysioterapi, massage, kiropraktor m.m. Sundhedens Hus kan altså betragtes som en videreudvikling af kommunens sundhedscentre med fokus på en forbedring af idrætstilbudet.

I indretningen kan hentes inspiration fra planerne om et nyt sundheds- og velværehus, ”DGIparken Herning”, i Herning Kommune. Dette projekt indeholder et lignende vandkulturhus med sundhedscenter på 9.000 m².¹⁷

Hvorfor?

Sundhed er for alvor kommet i fokus blandt de københavnske borgere. I 2004 besluttede Borgerrepræsentationen at etablere sundhedscentre for at nedbringe udbredelsen af overvægt og livsstilssygdomme blandt københavnere. Et vigtigt element i denne indsats er at øge borgernes aktivitetsniveau.

Et sundhedshus med idræt som omdrejningspunkt underbygger vigtigheden af fysisk aktivitet i livsstilsforbedringerne. Ved at samle flere sundhedsfremmende aktiviteter under samme tag fremmes helhedstanken blandt borgerne. Det bliver også rent praktisk nemmere at praktisere en varieret træning, fordi der ikke stilles krav til, at udøverne skal transporteres mellem mange forskellige steder. Sundhedens Hus vil i særlig grad være gavnligt for ældre og svagelige borgere, som har dårligere mobilitet end andre.

Indlemmelse af rum til diverse behandlingsformer i huset, indgyder til et samarbejde med Sundhedsforvaltningen. Et sådant samarbejde kan være banebrydende for fremtidige samarbejdsprojekter på tværs af forvaltningerne.

Hvor?

Sundhedens Hus kan f.eks. placeres i et bolig tæt område, så faciliteten er let tilgængelig for mange borgere. En mulig placering er nogle af de frie arealer på Amager, hvor beboerantallet alt andet lige vil stige drastisk de kommende år. En anden mulighed er at integrere Sundhedens Hus i planerne for Valby Idrætspark.

Pris?

Sundhedens Hus skønnes at koste 200 mio. kr.¹⁸

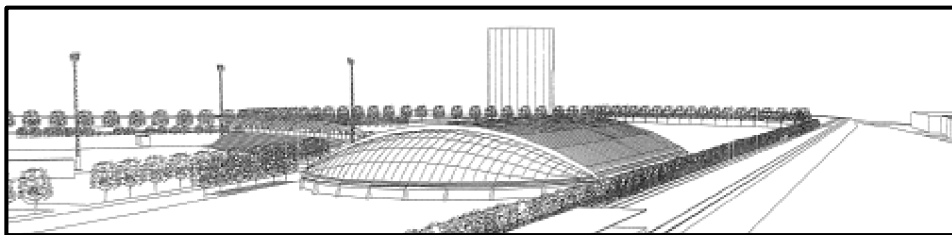
¹⁷ Vand- og sundhedshuset i Herning skal indeholde en række svømmebassiner (lavvandede børnebassiner, springbassin og et rundt bassin med en 85 meters bane), to wellness-afdelinger med saunaer, varme og kolde bade med og uden bobler, fitnessafdeling, et område til moderne træningskultur og bløde bevægelsesformer og en unik aktivitetssal, der både kan byde på et almindeligt idrætsgulv eller et underlag med sand.

¹⁸ Herning Kommunes kommende vandkulturhus med sundhedscenter skønnes at koste 178 mio. kr. Det skønnes, at det er ca. 10 % dyrere at bygge i Københavns Kommune.

Udvikling af Club Danmark Hallen

Hvad?

Club Danmark Hallen har et grundareal på 11.650 m² og rummer derved store anvendelsesmuligheder. Forvaltningen arbejder i øjeblikket med flere forskellige forslag til en fremtidig anvendelse af hallen. I første omgang foreslås etablering af en skaterhockeybane og beachvolleybaner i hallens endebuer. På længere sigt foreslås en gennemgribende ombygning, hvor det store midterareal omdannes til en isoleret indendørs arena med plads til 6 forskellige aktivitetsflader á 20 x 40 m.

Hvorfor?

Tiden er løbet fra Club Danmark Hallen i sin nuværende anvendelse. Fonden bag hallen har de seneste år haft svært ved at fylde hallen op med idrætsaktiviteter – især i sommerperioden. Blandt andet derfor har fonden svært ved at få driften til at løbe rundt. Belægningsprocenten vil fremover formentlig mindskes yderligere. Den fremtidige etablering af fire 3. generations kunstgræsbaner i Valby Idrætspark og modernisering af Østerbro Stadion, vil bevirke, at mange af hallens primære brugere rykker ud af hallen. Ombygningen vil derfor være et nødvendigt tiltag for at sikre fondens overlevelse og hallens anvendelighed.

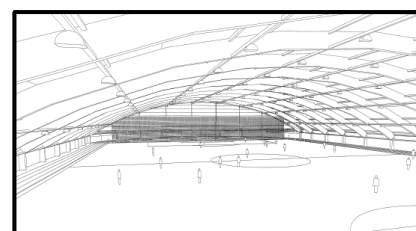
Den første etape, hvor der gøres plads til beachvolley og skaterhockey, vil tilgodese en gruppe brugere, som på nuværende tidspunkt har dårlige facilitetsbetingelser. I København er der hverken indendørs beachvolleybaner eller skaterhockeybaner, hvorfor disse udøvere kun kan dyrke deres sport i sommerperioden. Etableringen af banerne vil derfor være til stor gavn for disse brugere.

Den gennemgribende omlægning af hallen til 6 aktivitetsflader vil gøre hallen anvendelig for mange brugere. Aktivitetsfladerne vil som udgangspunkt være mest velegnet til traditionelle bold- og ketsjerspil. Hallen kan først og fremmest benyttes af lokalområdets børn og voksne. Dernæst kan den benyttes af foreninger fra lokalområder, hvor manglen på indendørs idrætsfaciliteter er særlig stor. Ombygningen af hallen kan altså mindske det store brugerpres på idrætshaller både i Valby og i nærliggende lokalområder.

Pris?

Etablering af skaterhockeybane og beachvolleybaner i hallens endebuer skønnes at koste 1,0 mio. kr.

Anlægsudgifterne til den gennemgribende omlægning af hallen til en multianvendelig facilitet med 6 aktivitetsflader i idterummet er i størrelsesordenen 90 mio. kr.

e
t
m

Friluftsmekka

Hvad?

Tanken bag et friluftsmekka er at samle en lang række forskelligartede friluftaktiviteter i et stort parklignende areal. Friluftsmekkaet skal foruden et stort grønt areal bestå af et fælleshus, som indeholder opbevarings-, omklædnings- og opholdsrum. I friluftsmekkaet skal der desuden være faciliteter til ridning, spejderliv og forskellige klatrediscipliner. Stedet skal samtidig fungere som samlingssted for orienteringsløbere, gang- og cykelentusiaster.

Hvorfor?

Selvom København er en storby, rummer byen mulighed for at dyrke mange forskellige friluftaktiviteter. Udnyttelsen af Københavns natur og åbne arealer forudsættes af, at der etableres nye anlæg, som faciliterer idrætsdyrkelsen.

Interessen for friluftaktiviteter blandt de københavnske borgere er generelt stor. Den store interesse modsvares ikke af faciliteterne, og der er i særlig stor grad mangel på klatre- og rideanlæg¹⁹.

Hvor?

Friluftsmekkaet kræver et stort frit areal, hvilket begrænser placeringsmulighederne betydeligt.

Én mulighed er at placere mekkaet ved Amager Fælled, som er Københavns største naturområde. Amager Fælled er dog på nuværende tidspunkt fredet, og placeringen af friluftsmekkaet her, forudsætter en dispensation eller en ændring i lokalplanen.

Alternativt kan friluftsmekkaet placeres i Nordhavn. Her vil mekkaet være et vigtigt led i tiltrækningen af borgere til det nye byområde. Faciliteten kan evt. placeres i forlængelse af den forventede kommende skole, sådan at både foreninger og skolens børn får stor gavn af faciliteten.

Pris?

Friluftsmekkaet indeholder mange delelementer, som gør det vanskeligt at fastsætte en pris for anlægget. Der skal både medregnes køb af grundarealet, bygning af fælleshuset og etablering af idrætsfaciliteterne.

Grundene i Ørestaden og Nordhavn ejes af By & Havn. Kommunen kan ikke umiddelbart købe disse grunde, men kan købe etageareal/byggekvadratmeter, som er et mål for størrelsen af det bebyggede areal. I Ørestaden koster byggekvadratmetrene ca. 3.000 kr. pr. m²

Anlægsudgifterne til det ca. 250 m² store fælleshus med omklædningsrum, opbevaringsrum og opholdsrum skønnes at blive i størrelsesordenen 10 mio. kr.

En 13 meter høj klatrevæg skønnes at koste 1 mio. kr.

En rideskole med tilhørende ridefolde og stinet skønnes at koste 5 mio. kr.

---

¹⁹ I Københavns Kommune er der én privat rideskole, men ingen rideforening eller rideanlæg. Det er til trods for, at ridning er den fjerde mest populære idrætsgren blandt københavnske 5. klasses piger og den femte mest populære aktivitet blandt 9. klasses pigerne.¹⁹ (kilde: ”Børns Idrætsdeltagelse i Københavns Kommune i 2007”: s. 6)

Hal Q

Hvad?

Hal Q er en idrætshal, der appellerer til Københavns kvinder i kraft af en halindretning tilpasset kvindefortrukne idrætsgrene samt en hensynstagen til kvinders ønsker for indretning af omklædningsrum m.m. Idrætshallen skal bestå af et 50 x 20 m stort lokale, som kan opdeles i to mindre haller ved hjælp af en skillevæg. Der etableres separate indgange, lyssystem, lydssystem, klimasystem og depotrum, så halafsnittene kan fungere separat og med forskellige aktiviteter. Det ene halafsnit gøres velegnet til traditionelle bold- og ketjerspil, mens det andet halafsnit gøres velegnet til blødere bevægelsesformer som gymnastik, yoga, dans mv. Rammerne i sidstnævnte skal signalere ro, tryghed og harmoni. Det gøres blandt andet ved afskærmning til den anden hal og udearealerne, lysdæmpning og opstilling af materialer som spejle, musikanlæg, måtter, barrer m.m. Rummets størrelse på ca. 400 m² og afskærmningen kan skabe en større intimitet og tryghed samt tilgodese etniske kvinders idrætsudfoldelse. Der skal desuden indrettes omklædningsrum, som efterlever kvindelige brugeres ønsker for eksempelvis badeforhold, skabsplads, spejle, renlighed m.m.

Hvorfor?

Bygning af en ny indendørs idrætshal vil mindske facilitetsmanglen og forhåbentlig nedbringe antallet af afslag på træningstider og ventelister i nogle af kommunens foreninger. Med etableringen af Hal Q understøttes både mænds og kvinders idrætsudfoldelse og i særlig grad etniske kvinders særlige behov.

Hovedparten af Københavns idrætsbyggerier fra især 1960'erne og 1970'erne er bygget med sigte på at efterkomme ønskerne blandt daværende brugere, som primært var unge mænd. I dag er halvdelen af de idrætsaktive imidlertid kvinder, og de foretrækker i vid udstrækning mere bløde idrætsformer, som hallerne ikke understøtter. Der ligger derfor en udfordring i at tilpasse nuværende og fremtidige idrætsanlæg til kvindernes idrætsdeltagelse. Med Hal Q signaleres, at Københavns Kommune er villig til at tænke i nye baner, når det gælder idrætsbyggerier.

Hvor?

Hallen kan eksempelvis placeres i et byområde med få indendørs idrætsfaciliteter. Eksempelvis kan hallen placeres på Arsenaløen på Holmen. På Christianshavn er der et stort behov for en indendørs idrætsfacilitet, da bydelen som en af de eneste ikke er forsynet med en idrætshal. Det er til trods for, at der ifølge de seneste tal bor 10.000 københavnere på Christianshavn.²⁰

I henhold til lokalplanen nr. 331, "Holmen II" må der anlægges en idrætshal og en institution på området, hvis det samlede etageareal ikke overstiger 2.000 m². Overskridelse heraf forudsætter en dispensation.

Pris?

Etablering af idrætshallen på ca. 2.000 m² skønnes at koste 60 mio. kr.

---

²⁰ www.christianshavnet.dk

Beach House

Hvad?

En stor indendørs hal, der samler strandaktiviteter som beachvolley, strandfodbold og strandhåndbold. Hallen skal være 25 x 70 meter, så den kan rumme 6 indendørs beachvolleybaner, der kan omlægges til enten 2 strandhåndboldbaner eller 1 strandfodboldbane. Hallen kan enten bygges som en lethal uden isolering men med opvarmet sand, eller som en traditionel indendørshal. Lethallen er en billig løsning, men til gengæld vil hallen ikke kunne benyttes i de koldeste vinter måneder.

Hvorfor?

Der er i dag ingen overdækkede baner til beachvolley, strandfodbold eller strandhåndbold, og udøverne i disse idrætsgrene kan derfor kun træne i en meget begrænset periode om året. Med denne indendørs arena vil sæsonen blive forlænget, og det vil være muligt at forberede sig bedre på sommerens stævner.

Volleyball er en populær idrætsaktivitet blandt københavnske børn og voksne. Idrætsgrenen dyrkes hele året i indendørshallerne, og om sommeren benyttes også de udendørs beachvolleybaner. I Københavnsområdet findes der ca. 1.400 licenserede beachvolleyspillere, og i 2007 blev den første københavnske beachvolleyklub, "Copenhagen Beachvolley", etableret. De har i dag over 200 medlemmer. Hvert år afholder Dansk Volleyball Forbund Danmarksmesterskabernes finalestævne i beachvolley på Amager Strand.

Cph. Beachvolley har i Budget 2009 fået 1,7 mio. til etablering af en beachvolleyhal. Hallen foreslås indrettet som en lethal i ØTC-hallen i Nordhavn, og er tiltænkt som en midlertidig facilitet.

Fodbold og håndbold er ligeledes populære idrætsgrene blandt de københavnske borgere. Strandfodbold og strandhåndbold er spilvarianter, som hidtil ikke er så udbredte, men interessen for de alternative spilformer er stigende. Dansk Håndbold Forbund afholder hvert år et officielt Danmarksmesterskab i strandhåndbold samt et uofficielt Danmarksmesterskab for juniorer og ynglinge. Der afholdes også et årligt Danmarksmesterskab i strandfodbold, og i 2005 afholdte Københavns Boldspil Union sammen med "Street Soccer League" det første Københavns mesterskab på Amager Strand.

Brugergrupperne i Beach House kan være mangeartede og repræsentere både elite, bredde, organiserede såvel som selvorganiserede.

Et Beach House er nyskabende, idet udendørs strandidrætsgrene flyttes ind i andre omgivelser.

Samtidig henvender idrætsgrenene sig til unge borgere, hvilket kan give hallen og stemningen et særligt, ungdommeligt præg.

Hvor?

Hallen kan f.eks. anlægges ved den kommende Svanemøllestrand for at skabe en sammenhængskraft mellem indendørsfaciliteten og idrætsgrenenes naturlige, udendørs omgivelser. Tillige er beachvolleyklubben Copenhagen Beachvolley forankret på det nærliggende Ryparken Idrætsanlæg.

Pris?

Beach House som lethal skønnes at koste 6 mio. kr.²¹

Beach House som alm. hal skønnes at koste 50 mio. kr.

---

²¹ Beregning ud fra erfaringstal fra Lokale- og Anlægsfonden

Vinterhavnebad

Hvad?

Et havnebad med badeplatforme og et delvist overdækket termisk bad, som opvarmes ved hjælp af overskudsvarme fra omkringliggende erhverv. Til faciliteten skal også høre omklædningsrum, sauna og kurbadsfacilitet.

Hvorfor?

Der findes i dag ingen vinterhavnebade med opvarmet vand i Københavns Havn. Derimod er der de seneste år etableret flere sommerhavnebade, som tiltrækker mange borgere i sommerperioden. Med vinterhavnebadet kan sæsonen for badning i havnen forlænges, fordi temperaturreguleringen af badevandet gør det muligt at bade uden for sommerperioden. Der kan derved skabes en anderledes og helårsorienteret vand- og badekultur i havneområdet.

Faciliteten vil primært appellere til motionisten og særligt til det ældre segment af byens borgere. Kurbadsdelen er dog også en attraktiv rekreativ aktivitet, som appellerer til en bred borgergruppe. Faciliteten skal både anvendes af de organiserede og selvorganiserede brugere.

Havnebadet vil være særligt velegnet til vinterbadning, fordi der etableres en sauna. Vinterbadning vinder mere og mere frem i den københavnske wellnesskultur. I Københavns Kommune er der dog et begrænset udbud af idrætsfaciliteter til vinterbadere. Der er derfor en lang venteliste på vinterbadningshold i foreningen ”Det Kolde Gys”. Vinterhavnebadet vil dæmme op for ventelisten, samt blive et attraktivt havnebad for selvorganiserede borgere.

Det forventede samarbejde med det omkringliggende erhverv vil mindske udgifterne til opvarmning af vinterhavnebadet. Samtidig vil anlægget underbygge kommunens markedsføring som en by med miljømæssig bevidsthed og medvirke til at profilere København som en moderne by, der kan og vil det særlige.

Hvor?

Vinterhavnebadet kan f.eks. etableres i Nordhavn, hvor der med den kommende bydelsudvikling vil blive skabt nyt liv i kraft af det stigende antal borgere og arbejdspladser.

Pris?

Vinterhavnebadet skønnes at koste 35 mio. kr.²²

---

²² Erfaringstal fra ”Rækkefølgeplanen 2005”

Klatrehal

Hvad?

En klatrehal på 1.200 m.² med minimum 15 m. til loftet. Der etableres faciliteter til både ruteklatring, bouldering og bjergbestigning. Derudover skal der etableres omklædningsrum, styrketræningsrum og mødelokale.

Hvorfor?

Klatresporten i Danmark har aldrig været større, og interessen for sporten er stigende både som organiseret og selvorganiseret aktivitet. I København er der i særlig stor grad interesse for sporten med over 1.000 aktive udøvere. I Københavns Klatreklub har der i gennemsnit har været medlemsstop i ca. 8 måneder om året siden 2003. Medlemsstoppet skyldes først og fremmest, at deres klatrefacilitet i København S ikke kan rumme de mange klatreinteresserede.

Klatrehallen vil evt. kunne etableres i samarbejde med Dansk Bjergklub, som kan stå for den daglige drift, samt tilbyde aktiviteter i dagtimerne for skoler, SFO'er, ungdomsskoler m.fl. I aften timerne kan faciliteten bruges af den organiserede klatresport til både individuel og holdtræning, konkurrencetræning samt til instruktøruddannelse.

En ny klatrefacilitet på denne størrelse vil kunne rumme op til 1.500 medlemmer. Samtidig vil det være muligt at afholde internationale idrætsevents som World Cups og Europamesterskaber.

Hvor?

Klatrehallen kan eksempelvis etableres i en tom lagerbygning eller lukket kirke på Østerbro eller Nørrebro, hvor Københavns to største klatreklubber er forankret. En anden mulighed er at etablere en helt ny facilitet.

Pris?

En nybygget klatrehal skønnes at koste 30 mio. kr.

Etableres klatrehallen i en eksisterende bygning vil anlægsudgifter blive reduceret.

Klatreinventaret i hallen skønnes at koste i størrelsesordenen 10 mio. kr. Dansk Bjergklub har tilkendegivet at de kan finansiere klatreinventaret. Derudover har Lokale- og Anlægsfonden udtrykt interesse i at støtte et klatrehalsprojekt, hvis det realiseres i en eksisterende bygning.